

Det liberala alternativet

Vår politik bygger på delaktighet, frihet att välja och likvärdig behandling. Det är dina behov som ska styra - inte var du bor i Göteborg. Vi är det liberala alternativet och vill ge Göteborg och göteborgarna frihet att växa. Därför är det viktigt för oss att:

- Göteborg ska utvecklas till och upplevas som en attraktiv stad där både människor och företag vill bo och verka.
- göteborgarna ska få valuta för den kommunalskatt de betalar.
- göteborgarna ges möjlighet att i ökad utsträckning göra egna val även i den kommunala servicen såsom skola och äldreomsorg.
- se mångfalden som en styrka där vi alla är olika som individer, men med samma rättigheter och skyldigheter.
- göteborgarna känner trygghet i att när behovet av stöd uppstår som äldre eller funktionsnedsatt, så finns det också där.
- alla elever efter fullgjord skolgång har de nödvändiga kunskaperna som krävs för högre studier och arbetslivet.
- fler stimuleras till att starta och driva företag i Göteborg.
- utveckla Göteborg till ett klimat- och miljöpolitiskt föredöme där hållbar tillväxt blir ledord.
- utveckla infrastrukturen så att framkomligheten ökar för kollektivtrafiken, fotgängare, cyklister och bilister.
- alla göteborgare ska känna trygghet utan rädsla för våld och brottslighet.

I folkpartiet liberalernas budget finner du bakgrundsresonemang och fler förslag som gör att Göteborg blir en ännu bättre stad att leva i. Ett Göteborg präglad av mer initiativ och alternativ. Ett Göteborg där mångfald ses som en styrka. Ett Göteborg som fokuserar på skola, vård och omsorg. Det är det liberala alternativet.

Helene Odenjung
gruppledare folkpartiet liberalerna Göteborg

Innehållsförteckning

Det liberala alternativet	
Innehållsförteckning	
Allians för Göteborg	1
Framtidens Göteborg om vi får bestämma	4
Fler jobb och företagare	6
Kunskapsstaden.....	8
En växande storstad	15
En integrerad storstad.....	20
Norra Europas kulturhuvudstad	22
Föreningsliv, fritid och breddidrott i världsklass.....	25
En socialliberal stad med omtanke.....	27
Göteborgs stad en bättre arbetsgivare.....	32
Valuta för skatten.....	35
Bilagor	39

Allians för Göteborg

Allians för ett mänskligare Göteborg

Den bästa politiken är den som aldrig märks. Den låter människor välja själva och den ser till att staden fungerar utan att det uppstår brister. Det finns inga köer till förskolan och barngrupperna är inte större än att pedagogerna hinner ägna tid, omsorg och uppmärksamhet till varje barn. Skolan släpper inte iväg någon utan tillräckliga kunskaper för att klara sig i framtiden och elever med särskilda behov får den hjälp och det stöd de behöver. Den kunskapsbaserade socialtjänsten arbetar förbyggande och främjar goda levnadsvillkor för alla. Bostadsbyggandet sker i den takt som människor vill flytta hit. Omsorgen om äldre är så bra att en promenad i solskenet eller ett glas vin till maten knappast räknas som "guld-kant" på tillvaron, utan är en självklar del av vardagen såväl hemma som på äldreboendet.

I Göteborg ska ingen behöva oro sig över att välfärden inte fungerar. I ljuset av det spelar det faktiskt ingen roll om förskolan eller äldreboendet drivs av kommunen, av personalen själva eller av ett kvalitetssäkrat företag. Att vi får riktigt bra välfärd för skattepengarna är det viktigaste.

Politikens roll är att underlätta för människors inneboende kraft och personliga val. Att själva få välja vilken skola vi föredrar för våra barn eller vilken omsorg som passar oss och våra familjemedlemmar bäst ser vi i Alliansen som en självklarhet.

Fler ska kunna jobba

För att fler göteborgare ska kunna jobba gäller det att underlätta för företagandet. Göteborgsregionen har goda förutsättningar för fler människor och nya jobb. Då måste kommunikationerna förbättras. Tack vare Alliansregeringens satsning på västsvenska paketet och genom medfinansieringen via trängselskatten kommer vi nu att få de nya vägar, järnvägar och den utbyggda kollektivtrafik som krävs för att vi ska kunna stärka vår konkurrenskraft i omvärlden och locka hit fler människor och fler jobb.

Göteborg är en stad med mångfald. Var femte göteborgare har utländsk bakgrund. Samtidigt präglas vissa stadsdelar av ett stort utanförskap. Detta måste brytas. Alla göteborgare ska ha samma möjligheter att planera sina liv, välja boende, studera, arbeta och vara en del av vår stad. Vi vill inrätta ekonomiska frizoner, så kallade nystartszoner, i stadsdelar med hög arbetslöshet och stort utanförskap. Då kan fler starta företag

och det blir billigare att anställa flera. När fler jobbar ökar självkänslan och det egna ansvarstagandet. Då ökar även delaktigheten i samhället.

Värdighet, valfrihet och trygghet i vardagen

Människors lika värde är alla överens om, men det måste också upprätthållas i vardagen. Alla har rätt till sin integritet, sitt självbestämmande och sin delaktighet. Personer med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt och rimligt, ha samma förutsättningar som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett jobb. Ingen ska heller behöva utsättas för diskriminering. Det är i stor utsträckning en attitydfråga där ansvaret ligger hos alla och envar, men inom stadens bolag och förvaltningar ska vi ta på oss ledartröjan i arbetet mot diskriminering och för mångfald.

Behovet av valfrihet och individuell anpassning är lika stort i socialtjänsten som i andra delar av omsorgen. Alla ska ha rätt att själva bestämma över sin omsorg. Därför ska det finnas en mångfald av aktörer med den rikedom på metoder som ofta är en förutsättning för att lyckas. Offentlig och privat verksamhet ska komplettera varandra och fungera som alternativ för den som av en eller annan anledning vill byta. Det ger möjlighet för fler människor och fler företag att ta plats i den bästa välfärden.

En viktig uppgift för staden är att se till att det finns en omsorg av god kvalitet för äldre göteborgare som behöver service, omsorg och vård. Det innebär att äldreomsorgen ska utgå från varje individ och präglas av inflytande, trygghet och respekt. Respekten för äldre människors integritet och självbestämmande kan bara garanteras genom att själv få välja, både vad sorts stöd man vill ha men också vem som ska utföra stödet. Värdighet och trygghet ska vara utgångspunkten.

En ren och trygg stad för alla

Alla vill ha en ren stad med frisk luft. Alliansen anser att eget ansvarstagande är den viktigaste, lokala miljöinsatsen. Samarbete mellan staden, det lokala näringslivet och göteborgarna är receptet för ett framgångsrikt miljöarbete som är förankrat i människors engagemang och ansvarstagande. Om alla slänger sina sopor där de ska vara och tänker igenom sina vardagsbeslut kommer Göteborg att bli en bättre stad att bo och arbeta i.

Staden ska i sin tur ligga i framkant när det gäller användning, upphandling och uppmuntran av ny miljöteknik. Staden bör också bidra till uppbyggnaden av en infrastruktur för miljövänliga bränslen och verka för att en större andel av kollektivtrafiken går på förnyelsebara drivmedel. Målet om ett långsiktigt hållbart samhälle är däremot mycket svårt att nå utan

ekonomisk utveckling och välstånd. Därför är förbud och inskränkningar i människors livsval fel väg att gå.

Göteborg har goda möjligheter att bli en tätare stad med fler bostäder och fler arbetsplatser. Idag råder stor brist på bostäder och nybyggnationen möter inte den efterfrågan som finns. Centrala älvstaden är exempel på ett attraktivt område med utrymme för tusentals nya lägenheter, som dragits i långbänk. Vi vill göra det möjligt för fler att kunna bo i Göteborg. Det ska vi göra genom att minska byråkratin och skruva upp byggtakten av bostäder med varierad prisbild och upplåtelseform i hela staden.

Alla ska känna sig trygga i hela Göteborg. Ett bra och nära samarbete med polisen, näringslivet och det lokala samhället är grundläggande för att kunna sätta in rätt insatser där de gör störst nytta. Energisnåla belysningsprogram, klottersanering och städning av gator och torg är andra viktiga åtgärder för att skapa ett renare och tryggare Göteborg.

Alliansen tar ansvar för Göteborg

Göteborg är i grunden en bra och trivsamt stad, men den kan bli bättre. Idag ser vi långa köer till förskolan, stora barngrupper, sjunkande betyg i grundskolan och allt färre platser i äldreomsorgen. Det beror inte på bristande resurser eller för låga skatter. Det beror på bristande politiskt ansvarstagande och felaktiga prioriteringar. För få bostäder beror inte på att det saknas vilja att bygga. Det beror på för stor byråkrati och för att de styrande partierna hindrar staden från att växa i den takt som krävs för att klara jobben och välfärden.

Alliansen vill se ett Göteborg för fler människor. Alla dessa människor ska ha samma möjligheter att få forma sina egna liv och ha förutsättningar att uppfylla sina drömmar, oavsett vilken stadsdel de bor i. Med denna frihet följer ett ansvarstagande. Det handlar dels om att ta ansvar för sig själv och sin familj, dels om att ta ansvar för att vår stad ska bli den plats som fler vill bo, besöka och jobba i.

Vi i Alliansen står redo att ta vår del av ansvaret för ett bättre Göteborg. Med vår politik behöver ingen elev gå ur skolan utan godkända betyg. Fler kommer att kunna starta företag och ha ett jobb. Alla kommer att få bestämma över sin egen välfärd. Fler bostäder kommer att byggas. Ingen kommer att bli lämnad kvar ute i kylan.

Göteborg i juni 2011

Jonas Ransgård (M) Helene Odenjung (FP) David Lega (KD)

Framtidens Göteborg om vi får bestämma

- Valfrihet, utveckling och trygghet för alla
- Stärkt regional konkurrenskraft
- Öppenhet och tolerans för kreativ mångfald

Göteborg har i snart 400 år varit en port mot världen. Stadens internationella kontakter genom sjöfart och handel har bidragit till att staden ständigt förändrats. Handelsstaden vid älven har genom sekler fått influenser och karaktärsdrag som satt sin prägel på stadens utformning och utveckling. Göteborg har alltid varit globaliserat, internationellt, öppet och liberalt. Globaliseringen har minskat avståndet mellan länder och regioner. Transaktioner och kontakter har blivit enklare och billigare. En sådan utveckling bidrar till en ökad produktivitet, till en högre långsiktig tillväxt och till ett högre välbefinnande som kommer fler till del.

Genom offensiva satsningar för att stärka vår stad kan vi lyckas attrahera individer, företag och kapital. En felaktig politik kan vara förödande och riskera att hämma utvecklingen.

Om Göteborg ska vara rustat att anta utmaningen i en hårdnande konkurrens mellan svenska och internationella regioner krävs att vi lyckas attrahera ungdomar, utbildad arbetskraft och kvalificerade arbetsuppgifter inom näringsliv och övriga samhällssektorer. En omdaning under decennierna väntar staden. Det är en utmaning och möjlighet som få städer i världen har. För att lyckas krävs en stad full av positiv och kreativ mångfald som i sin tur kännetecknas av såväl social som stadsbyggnadsmässig integration.

För att ett storstadsområde ska fungera och utvecklas krävs en fungerande infrastruktur och en utbyggd välfärd. Det handlar bland annat om vägar, kollektivtrafik, förskola, skola och kultur. Infrastrukturinvesteringar är satsningar på framtiden och borde ständigt ha en hög prioritet i städer som vill bli större och utvecklas. Västsvenska paketets olika delar ska ses ur detta perspektiv.

Göteborg svarar för mycket av dynamiken i Västra Götalandsregionen. En förutsättning är att det finns bostäder, byggbar mark för kontor och andra kommersiella fastigheter. Även en aktiv utveckling av stadsrummet bidrar till staden som en given arena för möten, växtkraft och innovation.

Globaliseringen innebär möjligheter, men också nya utmaningar. Utmaningarna är större än tidigare och antalet konkurrenter är fler. Vi menar att Göteborg kan bli en vinnare på globaliseringen. Göteborg kan utvecklas till en evenemangs-, kultur- och utbildningsstad i världsklass.

Demokrati och valfrihet

Demokratin bygger på individens frihet, allmän rösträtt och rättssäkerhet. Likgiltighet och bristande tilltro till politiken är ett hot mot demokratin. Därför bör människors intresse och deltagande uppmuntras så att fler kan delta i det demokratiska arbetet. Vi vill att alla kommunens verksamheter ser det demokratiska arbetet som en självklarhet och involverar medborgarna.

I Göteborg har vi en stolt tradition och historia av att stå upp för frihet, jämlikhet och tolerans. Men dessa värden är inte skrivna i sten utan måste ständigt vinnas av kommande generationer. En levande demokrati måste präglas av öppenhet och möten mellan människor. Engagemanget för mänskliga rättigheter och demokratisk utveckling ska vara tydligt i allt kommunen och dess företrädare gör, även i stadens internationella utbyte.

Vi vill skapa förutsättningar för initiativ och alternativ. Därför vill vi underlätta en uppbyggnad av alternativ i driften vilket gör det möjligt att själv välja skola, förskola, särskilt boende, hemtjänstutförare etc. Det leder till att göteborgaren själv gör sina egna val, utifrån sina egna önskemål. Det ska vara tydligt för den enskilde vilka åtaganden kommunen har men också vad som i gengäld krävs av medborgaren och brukaren.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska inrätta ett konkurrenskansli för att uppmuntra och underlätta till fler alternativ i driften av stadens välfärdstjänster enligt LOV; Lagen om valfrihetssystem, i syfte att öka valfriheten, få in andra aktörer och pressa kostnader.

Kommunstyrelsen ska ta fram underlag för att i nämnder och styrelser anta service- och omsorgsgarantier gentemot medborgare, brukare och kunder inom kommunens olika verksamhetsområden.

Fler jobb och företagare

- Arbete i stället för bidrag
- Näringslivsutveckling i topp
- Göteborg - en frizon för sysselsättning och företagande

Grunden för den välfärd vi har är jobben – företagen – och de skatter som företagare och anställda betalar. Det är genom företag som jobb skapas och skatteintäkter till välfärden möjliggörs. För att få råd med en ökad välfärd måste också fler få jobb så att de kan bidra. Mycket av ansvaret för arbetsmarknadspolitiken är statligt, men det finns en hel del vi kan göra lokalt för att förbättra möjligheterna för företagande i vårt när-område.

Arbetskraften är idag mer lätttrörlig än tidigare. Göteborgs stad måste underlätta för att nya företag etableras med en arbetskraft som kan bo lokalt och resa regionalt med väl fungerande kollektivtrafik. Göteborgs stad måste också underlätta etablerandet av nya företag, gärna inom den sociala sektorn. I detta ingår att underlätta för kommunens egen personal att starta eget eller ombilda verksamhet för exempelvis hemtjänst eller förskolor. En annan del som ingår i detta är att synliggöra ”En dörr in” som kan hjälpa till att hitta rätt i Göteborg när man ska etablera sig eller starta nytt.

En annan förutsättning för att tillväxt ska ske i Göteborgs näringsliv är att det finns tillgång till kompetent arbetskraft i regionen. Ett mer intensivt samarbete mellan näringsliv och kommun inom utbildning, i första hand på gymnasie- och komvuxnivå men även på högskole- och universitetsnivå, säkrar en ökad tillväxt i Göteborgs framtida ekonomi. Vi ska dra fördel och utveckla den kunskap och det kunnande som finns i miljöteknik, informationsteknik och energieffektivisering.

Genom en tidig och tydlig dialog med företagare och arbetsgivare tydliggör vi vad som behövs för etableringar och utökningar av privat verksamhet syftandes till fler i jobb. I detta ligger ett fortsatt och utvecklat arbete med frizoner där skattelättnader ska underlätta för nystartade företag att etablera sig.

Göteborgs stad måste agera proaktivt med att i ett tidigt skede ställa mark och infrastruktur, exempelvis i form av utbyggd kollektivtrafik, till förfogande för nya och växande företag och företagsområden.

Jobb i företagastaden

Flera oberoende undersökningar visar att Göteborgs stad har avsevärt sämre näringslivsklimat jämfört med Stockholm och Malmö. Göteborgs stad måste ha en ledning som förstår företagarnas villkor. Därigenom kan vi också lättare utveckla samarbeten av olika slag mellan exempelvis Chalmers, olika delar av Göteborgs stad och näringslivet.

Exempel på samarbeten kan vara startandet av en företagarcy för nystartade småföretag, att tydligare lyfta starta-egutbildningar inom Göteborgs stad, såväl på gymnasienivå som på komvux. Ett annat exempel kan vara andra upphandlingsrutiner som möjliggör även för småföretagare att lämna anbud till staden.

För att öka tillväxten behövs också en företagare- och näringslivspolitik som går hand i hand med det regionala utvecklingsarbetet, men som även tittar på grannregionerna – Oslo, Malmö/Köpenhamn och Jönköping.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska ta fram en näringslivspolitik som på fem års sikt ska placera Göteborgs stad bland topp tio i näringslivsranking.

Kommunstyrelsen ska utreda möjligheterna att införa motprestation för arbetslösa personer som får försörjningsstöd för att bryta utanförskap och passivt bidragsberoende.

Ungdomsarbetslösheten

En av de viktigaste uppgifterna är att sänka ungdomsarbetslösheten. Att som ung människa inte komma in på arbetsmarknaden gör en svår och utsatt situation ännu svårare. För att sänka ungdomsarbetslösheten krävs en målmedveten satsning på flera områden som måste samverka, där exempelvis lärlingsanställningar är ett område, och fler praktikplatser inom stadens egen verksamhet är ett annat område.

Uppdrag

Personal och arbetsmarknadsutskottet ska med sina medel i första hand verka för arbetsmarknadspolitiska åtgärder som får ut människor i arbete med sikte på långsiktiga jobb, där ungdomar är en prioriterad målgrupp.

Kunskapsstaden

- Göteborg – en kunskapsstad i världsklass
- Höjda lärarlöner
- Alla barn har rätt att växa – tidigt stöd och utmaningar

En stad med höga ambitioner måste ha ett utbildningsväsende i världsklass, från förskola vidare genom utbildningssystemet till högre utbildning och forskning. Vår vision om kunskapsstaden är att alla människor ges likvärdiga förutsättningar att skapa sin egen lycka i livet, oavsett social status, studietradition eller ekonomisk ställning. Människor växer med kunskaper. Bildning ger människor makt och möjlighet att forma sina egna liv. Med utbildning ökar individens valmöjligheter. Vi vill vända utvecklingen med vikande kunskapsresultat till en positiv utveckling genom tidigare insatser, kontrollstationer och betyg.

Rusta upp stadens skolor

Göteborgs stad förskole- och skollokaler är ofta slitna och gamla. Därför vill vi genomföra en översyn av vilka lokaler som behöver rustas upp och byggas om.

Satsa på lärarna och stärk rektorerna

Ingen annan faktor är så viktig för skolans kvalitet som bra lärare. Göteborg ska endast ha behöriga pedagoger. Staden behöver ett behörighetslyft både inom för-, grund- och gymnasieskolan. Möjlighet att delta i fortbildningsprogram ska vara en självklarhet och statliga Läraryftet ska utnyttjas fullt ut.

Samtidigt kräver yrket fler karriärvägar, större ansvar, bättre utvecklings- och fortbildningsmöjligheter. Vi vill värna lärarnas professionalism genom att åter ge dem ökad frihet. Vi vill inrätta utvecklingslärartjänster och coacher samt satsa på specialpedagoger och lektorer. Lärarnas löneutveckling måste förbättras och lönerna måste också höjas. Därför genomför vi en lärarlönesatsning på 30 Mkr.

Rektorsyrket måste uppvärderas och det pedagogiska ledarskapet stärkas. För att stärka det pedagogiska ledarskapet måste rektorerna avlastas administrativa arbetsuppgifter som fastighetsförvaltning, IT-frågor och kansliuppgifter. På varje skola ska det finnas en ansvarig pedagogisk le-

dare. Vi vill öka antalet förskolelärare och förskolans personal ska erbjudas kompetensutveckling och nya karriärvägar.

Trygghet, arbetsro, hälsa och rätt till likabehandling

Varje dag går elever med en klump i magen, rädsla att utsättas för kränkningar, hot och våld. Samtidigt har mobbing på Internet och via SMS blivit allt vanligare. Arbetsro och trygghet är av avgörande betydelse för skolan. Mobbing, kränkningar och hot är helt oacceptabelt i skolan. Arbetet mot mobbing måste drivas vidare med kraft. Ingen ska behöva vara rädd att gå till skolan eller sitt arbete.

Kontakterna mellan skola och vårdnadshavare är centrala i arbetet mot att motverka mobbing. Vi vill att skolorna genomför trygghetsvandringar för att upptäcka och åtgärda platser som upplevs som otrygga. Vandringarna ska genomföras i samverkan med eleverna. På så sätt blir det tydligt var det behövs en större vuxennärvaro. Skolorna ska ha evidensbaserade antimobbingplaner som är tillgängliga och det ska vara enkelt att anmäla om man har blivit utsatt eller bevittnat mobbing.

För att minska frånvaron i klassrummet, ska skolans redovisas i elevernas terminsbetyg. Vårdnadshavarna ska kunna följa barnens frånvaro via skol-SMS och Internet. Alla vårdnadshavare med barn i grund- och gymnasieskolan ska förutom utvecklingssamtal erbjudas skriftligt omdöme om elevens utveckling, såväl kunskapsmässigt som socialt.

Likabehandling

Alla elever har rätt till lika behandling. Staden måste bli bättre på att erbjuda alla elever en oberoende kvalificerad studie- och yrkesvägledning. Därför genomför vi en satsning där vi säkerställer att elever oavsett hudman får den vägledning och stöd som krävs.

Inom elevhälsan i Göteborg finns det stora variationer som påverkar likvärdigheten och verksamheten. Vi menar att det behövs en tydlig ledningsstruktur och kvalitetsmedvetenhet så att ny kunskap kan implementeras och resultat av insatser inom elevhälsan kan följas upp och jämföras.

Vi säkerställer att kompetens finns för att utreda och stötta elever med svåra inlärningsproblem, genom att vi återinrättar enheten SPU.

När det gäller arbetet i särskolan präglas det av en stor professionalism och ett starkt engagemang. Vi vill överföra ansvaret för särskolan till en specialpedagogisk nämnd, dit även elevhälsan förs. Nämnden ska också ha ansvar för specialpedagogiska utredningar och dess verksamhet.

Fler än 1 200 barn och unga är omhändertagna av samhället i Göteborg. En av de allra viktigaste åtgärderna rör de placerade barnens rätt till utbildning. Granskningar visar på stora brister. Det måste säkerställas att redan utsatta barn och ungdomar får den skolgång de har rätt till.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska genomföra inrättandet av en specialpedagogisk nämnd till vilken bland annat särskolan och enheten för utredning och specialpedagogik förs.

Kommunstyrelsen ska inventera behovet av fortbildning av förskole-, grundskole- och gymnasielärare för att förbereda ett införande av lärarlegitimation.

Kommunstyrelsen ska ta fram förslag till hur det pedagogiska ledarskapet kan förstärkas och administrativa arbetsuppgifter avlastas rektorerna.

Kommunstyrelsen ska kartlägga i hur stor utsträckning skolorna använder sig av evidensbaserade antimobbingsprogram samt kartlägga förekomsten av nätmobbing.

Kommunstyrelsen ska utreda möjligheterna till att inrätta en skolakut, där speciallärare och socialsekreterare samverkar och kan göra insatser för elever som måste placeras utanför sin ordinarie skola på grund av sitt beteende.

Kommunstyrelsen ska i samverkan med berörda nämnder göra en översyn av ombyggnads- och upprustningsbehovet av stadens förskolor och skolor.

Förskola och pedagogisk omsorg

Förskolan ska inte vara skola - men den ska vara lärorik. Att tidigt delta i en pedagogisk verksamhet bidrar till att barnen utvecklas och lägger grunden för framtida skolgång. Folkpartiet liberalerna vill höja ambitionerna för lärandet i förskolan. Vi vill införa en kommunal förskolepeng, för att öronmärka resurserna, och för att garantera alla barns rätt till omsorg inom fyra månader. För att öka föräldrarnas valfrihet ska alternativ i såväl kommunal, fristående, kooperativ som enskild regi uppmuntras.

Göteborg behöver kraftigt utöka antalet förskolor under mandatperioden och vi vill bygga minst 100 nya förskolor. När det planeras för den växande staden måste det finnas tillräckligt med platser i förskolan. Vi vill se att ett särskilt "barntal" ska fastställas för varje nytt bostadsområde. Vilket innebär att för varje bostad som planeras, ska det också finnas en viss andel förskoleplatser. Vi vill också ta initiativ till ett samverkans-

projekt mellan staden, fastighetsägare, näringslivet och tänkbara aktörer för att dammsuga staden på lämpliga förskolelokaler.

Under ett flertal år har barngrupperna ökat kraftigt samtidigt som förskolekön blir längre. Vi vill höja kvaliteten, minska barngruppernas storlek och säkerställa alla barns rätt till förskoleplats. Samtidigt vill vi införa ett maxtak på barngrupperna, under mandatperioden, som ligger i linje med Skolverkets rekommendationer. Nuvarande gruppstorlekar gör att det i praktiken är omöjligt för pedagogerna att stimulera varje barn. Föräldrar som tvingats vänta mer än fyra månader på ett erbjudande till en förskoleplats ska kompenseras ekonomiskt.

Förskolans öppettider behöver bli flexiblare och anpassas till föräldrarnas önskemål. Barn till arbetsökande och föräldralediga ska erbjudas förskoleverksamhet minst 30 timmar per vecka och vi vill skapa flexibla regler. Alla vårdnadshavare arbetar inte mellan nio och fem och de som arbetar i branscher med andra tider måste ha rätt till en god barnomsorg även på andra tider.

Barn med svenska som andraspråk ges större möjlighet att lära sig svenska före skolstarten om de deltar i den pedagogiska förskolan. Många barn lär sig läsa redan i förskoleåldern medan andra lär sig senare. Oavsett barnens egna läsfärdigheter har förskolan ett tydligt uppdrag att stimulera till läsning. Därför vill vi genomföra en omfattande lässatsning i förskolan. Samverkan med biblioteken ska utvecklas och personal i förskolan ska erbjudas möjlighet till utbildning och inspiration kring läsning.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska genomföra en modell med förskolepeng som kan användas i både den kommunala förskoleverksamheten och fristående verksamheter, samt för pedagogisk omsorg eller i flerfamiljssystem, så snart det är möjligt.

Grundskolan

Alla elever som går ut grundskolan ska ha de kunskaper med sig som de behöver för att klara fortsatta studier. Språket och läsandet är grunden för fortsatt bildning. Vi vill att skolan ska ha tydliga kunskapskrav och alla elever har rätt att få möta nya utmaningar. Ingen elev ska lämna årskurs tre utan att kunna läsa, skriva och räkna och ha fått det stöd och den hjälp som krävs för det. Andelen elever med godkända betyg (E) ska öka, men även andelen D, C, B och högsta betyget A.

Det är genom att mäta och utvärdera elevernas kunskaper som vi på ett tidigt stadium kan fånga upp de elever som behöver extra stöd för att nå

kunskapsmålen. Därför vill vi genomföra en storsatsning på läsning och läxhjälp. Vi vill utvärdera barns språkförståelse i årskurs ett och stimulera läsning. Språkkunskaper är centrala i en globaliserad värld. Elever i årskurs ett har alla förutsättningar att ta till sig ett nytt språk, därför vill vi erbjuda undervisning i engelska redan från första året.

Genom utvärderingen kan lärarna upptäcka de elever som inte hänger med i undervisningen och sätta in stöd och hjälp. För en elev som inte når målen har skolan en omedelbar skyldighet att ta fram en särskild åtgärdsplan. Behövs det mer tid ska eleven få särskild kvällsundervisning, sommarundervisning eller rent av att kunna gå ett extra år i skolan. Vi vill också öka antalet specialpedagoger för att bättre kunna hjälpa elever med ett visst inlärningsproblem.

För att tidigt väcka och stimulera intresset för matematik, teknik och de naturvetenskapliga ämnena vill vi förlägga lektioner för alla elever i grundskolan på Universeum. Vi vill också inrätta profilklasser, så som Nobelklasser med särskilda intagningsprov, med matematisk och naturvetenskaplig inriktning inom grundskolan. För att stimulera intresset för teknik vill vi införa 1-till-1-system (one to one) i Göteborgs stad, dvs att alla elever förses med en egen dator, som ett pedagogiskt hjälpmedel med start i årskurs sju.

I en målstyrd verksamhet är det pedagogerna, rektorer och lärare, som ska avgöra hur målen ska nås. Då krävs en organisation som ger skolan ökad självständighet, såväl ekonomiskt i form av öronmärkta resurser som organisatoriskt. Folkpartiet liberalerna menar att kommunaliseringen av skolan var ett misslyckande och vill att staten åter blir huvudman. För att säkerställa likvärdigheten över staden måste skolans framtida organisation utredas och på sikt möjligen lyftas från stadsdelsnämnderna.

Vi vill också utveckla och stärka fritidshemmen genom mer personal och mindre grupper. För de flesta vårdnadshavare är fritidshemmen en förutsättning för att få vardagen att gå ihop.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska genomföra en modell med skolpeng som garanterar ett grundbelopp lika för alla elever och ett stödbelopp som varierar efter elevens behov, från och med höstterminen 2012.

Kommunstyrelsen ska utreda förskolans och grundskolans framtida organisation.

Gymnasieskolan

Stadens gymnasieskolor ska ha en tydlig profil med få utbildningsprogram. Istället för att varje gymnasieskola ska erbjuda så många olika program som möjligt bör var och en av stadens gymnasieskolor ha ett fåtal program där konkurrensen sker med högsta kvalitet. Vi vill så långt det är möjligt erbjuda eleverna plats på sitt förstahandsval. Det kräver också att friheten att välja säkerställs. Vi vill också ge eleverna ökad möjlighet till en flexibel studietakt. En del elever kan gå fort fram, andra behöver mer hjälp och stöd.

De studieförberedande programmen ska vara inriktade mot högskolestudier och fokusera på ämnesfördjupning. Gymnasieskolan ska utmana och stimulera, därför vill vi öka antalet spetsutbildningsplatser. Teknikprogrammets elever ska efter tre år ha en god grund såväl för tekniska högskolestudier som för ett fjärde, frivilligt tekniskt år på gymnasiet. Ett sådant fjärde år ska leda till en gymnasieingenjörsexamen.

Vi vill höja ambitionsnivån på yrkesprogrammen så att eleven ska kunna gå direkt ut i arbetslivet med goda kunskaper och en yrkesexamen eller möjlighet att läsa in högskolebehörighet.

Om en elev inte är behörig till gymnasieskolans nationella program vill vi erbjuda eleven att gå ett preparandår. Lärningsutbildningar eller kortare yrkesutbildningar med stora inslag av arbetsplatsförlagt lärande är andra alternativ.

Rättvis bedömning är ett fundament i vår skolpolitik. Vi vet att det i dag finns många elever vars betyg inte motsvarar kunskaperna. Vi vill därför inför obligatoriska diagnostiska prov i årskurs ett i gymnasieskolan, med start i ämnet matematik. Proven ska vara ett hjälpmedel att stötta eleverna som inte har tillräckliga kunskaper, men också fungera som en utvärdering av grundskolans betygssättning.

Våra skolors policy mot alkohol- och narkotikamissbruk bör även innefatta frivilliga elevavtal om att avstå från droger. Avtalen och testerna ska vara frivilliga och bygga på samförstånd mellan skolan, föräldrarna och eleverna.

När elevkullarna minskar måste organisationen anpassas men ändå säkerställa kvalitet. Det förutsätter ett ökat samarbete mellan kommunens gymnasieskolor och fristående alternativ. Vi vill att ersättningssystemet även till kommunala gymnasieskolor ska bygga på den prislista som GR (Göteborgsregionen) har och för att närma oss den förstärker vi utbildningsnämnden med 30 Mkr.

Uppdrag

Utbildningsnämnden ska säkerställa att det finns en pedagogisk ledare på varje gymnasieenhet.

Vuxenutbildningen och högre utbildning

Vuxenutbildningen är viktig, både för samhället och för de enskilda individernas livslånga lärande. Att få fler chanser i livet är en central del i en liberal utbildningspolitik.

Vi vill att staden inom Göteborgsregionen verkar för samordning av fler vuxenutbildningar, där satsningen på Yrkesvux kan ses som ett gott exempel. Som ett komplement till vuxenutbildningen i kommunal regi finns folkbildningen som bildar människor genom framför allt studieförbunden. Aktiva verksamheter för människor med funktionshinder bör vara prioriterade inslag i studieförbundens utbud och angeläget att stimulera.

Göteborg måste stärkas som universitetsstad och vi vill utveckla staden till en aktiv samverkanspart för Universitetet och Chalmers. Vi vill bidra med det stöd som krävs för att staden ska vara ett ledande forsknings- och utbildningscentrum med internationellt gott rykte. Tillsammans med näringsliv och myndigheter vill vi agera för att få till stånd en ledande högskola för högre yrkesutbildning med internationell inriktning i Angelred.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska utreda hur ett förslag till vuxenutbildningspeng kan genomföras. Vuxenutbildningspengen ska säkerställa den vuxnas möjligheter till vidareutbildning också i vuxen ålder.

Kommunstyrelsen ska genomföra en sammanslagning av utbildningsnämnden och vuxenutbildningsnämnden.

En växande storstad

- Inrätta en stadsarkitekt
- Bygg fler bostäder
- Förbättra vattenmiljön

Folkpartiet liberalernas Göteborg fortsätter att växa. Vi vill att staden utvecklas i högt tempo till en riktig storstad. Många vill bo i Göteborg och därför måste det byggas fler bostäder i snabb takt. Utbyggnaden står inte i motsättning till en hållbar och vacker stad, eftersom utvecklingen kan ske genom förtätning och påbyggnad, spännande arkitektoniska visioner, stadsplanering med hänsyn till kollektivtrafik och utveckling av äldre bostadsbestånd och viktiga grönområden. Tack vare alliansregeringens Västsvenska paket på drygt 34 Mdr har Göteborg fått en stor satsning i riktning mot att bli en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar storstad. Vi vill fortsätta på det spåret.

Tryggt, snyggt och säkert

Vi vill ha en stad som sjuder av liv. Stadsplaneringen utgår från individens trivsel och skaparkraft. Vi bygger en stad där alla kan bo och där det finns en puls och trygghet som lockar oss att vara ute i stadsrummet. Inte bara i centrum. Stadsutvecklingen i Göteborg ska präglas av djärvhet, nyfikenhet, kreativitet och nytänkande. Spännande arkitektur och attraktiva mötesplatser utomhus uppmuntras i stadsplaneringen. Det stärker Göteborgs identitet och göteborgarnas trivsel. Storstaden Göteborg måste byggas så att både gammalt och nytt förenas i ständig förändring.

En storstad kräver en levande bebyggelse där stadens mångfacetterade värden tas tillvara. Göteborg ska vara en stad där gammalt och nytt, högt och lågt, handel och kultur, offentligt och privat blandas. När nya stadsdelar planeras ges det i bostadsbebyggelsen plats för nya kulturbyggnader, idrottsanläggningar, arbetsplatser, grönområden, skolor och/eller kommersiella verksamheter, för att skapa en levande, attraktiv och trygg stad. De lokala torgens attraktionskraft förstärks genom att bostäder byggs på och i anslutning till torgen.

Göteborg behöver ett förortslyft - en omfattande upprustning och skapande av en attraktiv bostadsmiljö i våra utanförskapsområden. Dessa områden lyfts särskilt för att skapa hållbara livsmiljöer, även utanför den

centrala staden. Miljonprogramsområdena bör exempelvis utvecklas mot miljödeklarerade byggnader och åtgärdad utemiljö. Det behövs fler kontor och lokala affärsverksamheter på plats. Vi vill använda miljötillsynen för att få bort de värsta boendemiljöerna i våra förorter och se till att tvångsförvaltningen av hyreshus som missköts fungerar effektivt. För att komma tillrätta med klotter krävs nolltollerans.

För att stadsrummet ska upplevas som tryggt och snyggt måste belysningen förbättras och otryggt mörker byggas bort. Det behövs även en genomarbetad strategi för vackrare och energieffektiv belysning av stadens torg, parker och gator. Många känner sig otrygga att gå hem ensamma när det är mörkt. Ett trygghetsnummer dit man kan ringa för att få någon att tala med om man är ute och går ensam och känner sig rädd, kan vara ett sätt att öka tryggheten.

Den nya Göta Älvbron kan bli ett landmärke för staden om utformningen utlyses i en internationell arkitekttävling. Den blir en symbol för hur Älvstaden på båda stränder växer fram och förenas. Älvrummet är en helhet från Älvsborgsbron till Tingstadstunneln vars fortsatta utveckling måste behandlas samordnat med ett helhetsgrepp, men det är dags att sätta spaden i jorden och bygga framtidens Göteborg.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska utreda utformningen och placeringen av ett trygghets-telefoncentral bemannad med volontärer.

Kommunstyrelsen ska placera Ung & Trygg direkt under kommunledning-
en.

Byggnadsnämnden ska tillsätta en stadsarkitekt med uppgift att vara både konstnärlig ledare och pådrivande i utvecklingen mot den socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbara staden.

AB Framtiden ska ta fram ett program på hur utsatta bostadsområden kan göras attraktiva, hållbara och trygga.

AB Framtiden ska omvandla fler hyresrätter till bostadsrätter i områden där hyresrätter är dominerande.

Fler bostäder med en god infrastruktur

I Göteborg råder bostadsbrist - det måste byggas fler bostäder. Under år 2012 måste det byggas minst 3 000 bostäder och planeras för ännu fler. Vi ska bygga där göteborgarna vill bo. Förtätning av staden är en förutsättning för medborgarna att på ett enkelt och självklart sätt leva mer miljövänligt bland annat genom att kunna gå, cykla eller använda kollek-

tivtrafik istället för bilen. Genom ökad valfrihet, konkurrens och mångfald på marknaden kan bostadsbristen minska.

Det måste bli lättare att få bygga i Göteborg och vi vill minska byråkratin och upphäva orimliga områdesbestämmelser som begränsar människors möjlighet att bo där de vill. Vi vill undersöka möjligheten för ett öppnare planarbete där byggherren som själv vill utföra och betala för detaljplan, tillåts göra det med stadsbyggnadskontoret endast som projektledare.

Det bör finnas blandade upplåtelseformer och prisbildning i varje stadsdel. Det behöver inte alltid vara samma standard i alla lägenheter. Därför vill vi testa regelverkens gränser och gråzoner. När ungdomar för första gången kommer ut på bostadsmarknaden och får sin första bostad behövs det boenden för en rimlig hyra. Billigare bostäder, så som landshövdingehusen i Gårda, bör därför bevaras. För de äldre vill vi ta fram fler alternativa boenden, bland annat trygghetsboenden. Göteborgs stad måste också säkra tillgången på bostäder för socialt utslagna.

För att stärka Göteborgs konkurrenskraft och den hållbara tillväxten krävs investeringar i infrastruktur utöver det Västsvenska infrastrukturpaketet. Vi vill ha en etablering av tågtrafik till Landvetter flygplats, bygga ut stadens spårvägsnät, bygga fler knutpunkter och förbättra cykelinfrastrukturen. Framkomligheten för kollektivtrafiken måste förbättras. Båttrafiken är ett nödvändigt komplement i trafiken och gratis miljöanpassade skyttlar ska ta göteborgarna snabbt över älven. Genom effektiva trafikledningssystem ges trafiken möjlighet att flyta bättre i centrala delarna av staden och minskar utsläppen.

Externa köpcentrum kan även fortsättningsvis etableras, vilket gynnar priskonkurrensen, men miljötänk kring t.ex. transporter och kommunikationer bör uppmuntras för att minska den negativa miljöeffekten.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska under året arrangera en hearing med intressenter, så som studentkåren, bygg- och fastighetsbolag och berörda nämnder med målet att få fram billiga attraktiva bostäder för unga, baserad på aktuell fakta om storleken på studentbostadskön.

Byggnadsnämnden ska snabba upp plan- och byggprocessen genom att låta exploitörer som själv vill utföra och betala för detaljplan, göra det. Stadsbyggnadskontoret ska endast vara projektledare.

Byggnadsnämnden ska utreda ytterligare en ny avgiftsfri förbindelse över älven, som binder samman älvstränderna längre västerut, t ex mellan Klippan och Östra Eriksberg.

Fastighetsnämnden ska genomföra fler markanvisningstävlingar med riktat hyresmål för att stimulera till att bygga bra och billiga hyresrätter.

Fastighetsnämnden ska ta fram 200 tomter per år till kommunens tomtkö. Flera av dessa kan vara cirka 400 kvm för att ge möjlighet för fler att bygga och bo i eget hus. Fastighetsnämnden ska möjliggöra för tomt-rättsägare att friköpa tomten till 65% av marknadsvärdet.

Trafikenämnden ska påbörja en satsning för att åtgärda de uppdämda underhållsbehoven i det kommunala gatunätet. Långsiktigt måste underhållsinsatserna av vägar, cykelbanor, broar och kajer motsvara slitaget.

Miljöstaden vid havet

Göteborg ska vara en föregångsstad för hållbar tillväxt och biologisk mångfald. Nya bränslekällor och ny teknik ger nya möjligheter för hållbar tillväxt. Etablering av vindkraft och ökad produktion av biogas är viktiga bidrag för att minska påverkan på klimatet och nå uppsatta energi- och koldioxidmål. Det behövs även en kraftig minskning av bebyggelsens energianvändning. Byggnader som utnyttjas eller ägs av kommunen ska ligga i framkant i arbetet med energieffektivisering. Det ska bli enklare för fastighetsägare och enskilda att producera och sälja egen el.

Sjöfarten är Göteborgs själ och godsfrakt på fartyg är ur ett klimatperspektiv oerhört effektivt. Vi vill utveckla Göteborgs hamn och stärka Vänersjöfarten och samtidigt stötta minskad användning av kemikalier och skynda på miljöanpassningen av hamnverksamheten. Havet är en viktig del av vår livsmiljö och vi måste ta hotet om stigande havsnivån på allvar. Havsmiljön måste skyddas och kunskapen om tillståndet i havet och i kustregionerna ska öka, samtidigt som kusten och skärgården ska vara livskraftiga boendemiljöer.

Göteborg ska vara en bra och hälsosam stad att leva i och luften måste vara av god kvalitet. Det är inte bilen som är en miljöbov, det är det den släpper ut som skapar problem. Användningen av miljöfordon ska även fortsättningsvis uppmuntras med exempelvis miljöbilsparkeringar och parkeringar som förses med laddningsstolpar för laddhybrider. Garage under jord, till exempel under Heden och Skanstorget, är att föredra framför gatuparkeringar. Det behövs fler och bättre sammanhängande cykelbanor som underhålls året om och säkerheten för cyklister bör höjas, särskilt i centrala Göteborg. Vi vill investera i cykelparkeringar och pumpstationer och moderna tekniska lösningar. Allt för att främja mer och säker cyklist.

Det är viktigt att bevara små ytor av grönt mellan husen och att vi värnar den biologiska mångfalden och våra större grönområden, t ex Slottsskogen och Vättlefjäll. Naturupplevelser, fritid och rekreation är ett måste för människan och sammanhängande grönytor livsnödvändigt för djur- och växtarter.

Det är människor som av egen kraft skapar förändring och utveckling och vi tror att alla göteborgare och företag vill bidra till en bra miljö. Vi ska bli bäst i landet på att sortera vårt avfall. Systemet för Göteborgs avfallssortering måste reformeras. Fler lättillgängliga miljöstationer för farligt avfall bör etableras och konstruktionen av taxorna för avfallshantering ska ha en klar koppling till kundernas miljöarbete.

Uppdrag

Miljönämnden ska ta fram en handlingsplan för en förbättrad havs- och vattenmiljö och miljövänligare hamnar.

Miljönämnden ska utreda, i samverkan med andra myndigheter, hur staden ska säkra att vattenburen smitta inte förorenar vårt dricksvatten vid en framtida klimatförändring.

Miljönämnden ska utreda möjligheten att underlätta hushållens sortering av hushållsavfall och farligt avfall.

Trafiknämnden ska fördjupa och skynda på arbetet med att utveckla system för hållbara urbana transporter, särskilt med tanke på externa köpcentra.

Trafiknämnden ska utreda möjligheterna att i Göteborg skapa ett samordnat och flexibelt biljettsystem för kollektivtrafik och parkeringsavgifter.

En integrerad storstad

- Satsa på språk
- Utveckla magnetskolor
- Gömd men inte glömd

Vi vill att Göteborg ska vara en stad där vi tar tillvara den potential och drivkraft som människor med utländsk bakgrund har. Det är en tillgång i en allt mer globaliserad värld. Det är genom arbete, bra skolor, trygga bostadsområden och en oförsonlig kamp mot diskrimineringen som vi kan bygga en integrerad stad. Då krävs en politik med fokus på arbete istället för bidrag och eget ansvar i stället för omhändertagande. Integration handlar om alla människors möjligheter att delta i ett demokratiskt samhälle, oavsett bakgrund.

I dag innebär utanförskap och segregation tiotusentals personliga tragedier. Det tar i genomsnitt mer än sju år för en person som har beviljats uppehållstillstånd att få arbete i Sverige. Det är förödande för individen och innebär betydande samhällsekonomiska förluster på alla nivåer. Vi vill införa en politisk styrgrupp för integrationsfrågor för att ta fram en samlad offensiv strategi. Segregationen i Göteborg är för stor för att enskilda stadsdelsnämnder, råd eller bostadsbolag ska kunna hantera eller lösa frågan.

Vi vill använda skolan som murbräcka mot segregation och utanförskap. Därför vill vi utveckla "magnetskolor" i socialt utsatta områden, där framgång belönas. Lärartätheten ska vara hög och det ska finnas god tillgång på speciallärare, inte minst i de lägre årskurserna. Skolan ska arbeta för att öka föräldrars delaktighet. Alla barn som behöver ska erbjudas läxhjälp och extra undervisning på skolloven. Elever med annat modersmål än svenska ska få stöd på sitt modersmål om de behöver det.

Vi vill uppmuntra frivilligsektorn att engagera sig i fadderverksamhet för flyktingar och invandrare samt "elevutbytesprogram" där unga ges möjligheter att komma i kontakt med skolor, elever och familjer i andra stadsdelar.

Svenska för invandrare (SFI) behöver förbättras och kvalitetssäkras. Nyanlända invandrare ska kunna välja utbildningsanordnare utifrån egna behov. Introduktionen av nyanlända flyktingar ska ha fokus på språk, kunskaps- och yrkesvalidering samt samhällskunskap. Vidare kan komplette-

ringsutbildning, praktik inklusive arbetsplatsförlagd sfi-utbildning och personliga jobbcoacher och –matchare vara verktyg för att minska sträckan till ett arbete.

Medborgarskap, flyktingar och minoriteter

Ett steg för att lyfta medborgarskapet är att utveckla medborgarskapsremonin i Göteborg. Den möjlighet som nationaldagen erbjuder genom att staden välkomnar nya göteborgare genom en medborgarskapsceremoni måste tas tillvara genom att vara öppen för alla både gamla och nya göteborgare. Det är viktigt att firandet av nationaldagen blir en manifestation av gemenskap mellan alla göteborgare.

Vi vill att Göteborg bidrar till en generös och medmänsklig flyktingpolitik. Flyktingar som vill leva i vår stad ska betraktas som göteborgare och inte flyktingar. Ensamkommande barn ska alltid prioriteras först och välkomnas med värme och omtanke inom omsorgen och skolan. Alla människor ska behandlas utifrån grundläggande humana värderingar om mänskliga rättigheter. Även den som lever gömd har rätt till vård och skola.

Göteborg är en mångkulturell stad med flera etniska och språkliga minoritetsgrupper. Utgångspunkten måste vara att stärka individens möjligheter att utifrån sina egna önskemål kunna hävda och utveckla sin kultur eller sitt språk. De nationella minoritetsspråkens ställning ska stärkas, exempelvis vid offentlig information och myndighetskontakter.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska utarbeta och implementera en integrationsstrategi under ledning av en integrationskommission, dit även S2020 förs, för att bryta utanförskap och skapa en långsiktigt socialt hållbar stad.

Kommunstyrelsen ska utreda hur magnetskolor kan etableras och utvecklas.

Social resursnämnd ska ta operativt ansvar för kommunens samlade arbete avseende offer för tortyr, insatser mot så kallade hederskulturer samt kvinnlig könsstympning.

Norra Europas kulturhuvudstad

- Inrätta ett kulturpris
- Gratis kulturskola 6-16 år
- Fritt inträde på stadens museer

Kultur är både ett uttryckssätt och ett kitt som berikar, utmanar och för-
enar – och har ett värde i sig. Kulturens uppgift att locka och utmana till
upplevelser som berikar den enskilde göteborgaren och besökaren på alla
plan är vår utgångspunkt för målsättningen om Göteborg som norra
Europas kulturhuvudstad.

Kultur, turism och evenemang

Vår kulturpolitiska vision tar sin utgångspunkt i tre nyckelord – kunskap,
bildning och nyfikenhet, eller uttryckt i andra termer – dåtid, samtid och
framtid. I skapandet av den öppna – liberala – staden där kultur är både
ett uttryckssätt och ett kitt, måste det finnas en samverkan mellan de fas-
ta och det fria kulturlivet. I marknadsföringen av staden måste kulturen
lyftas – den extravaganta kulturstaden där många kulturella yttringar
kommer till stånd, där det finns en scen för många olika föreställningar
och en publik för nästan varje grupp.

Bredd och spets, kombinationen mellan det tilltalande och det provoce-
rande ska ge alla möjlighet att få känna sig berörd. Att besöka Göteborg
för att fylla på sin reservoar av kulturella upplevelser ska bli en självklar-
het. Göteborg ska stå för ett kreativt klimat. Det är vad den kulturpoli-
tiska visionen har att utgå från. För att stärka stadens roll som besöks-,
evenemangsort och handelspartner vill vi införa euro i Göteborg som
parallell valuta. En viktig del i detta är att lyfta Göteborg som kulturstad
inför stadens 400-årsjubileum år 2021.

Vårt gemensamma minne - dåtiden

Göteborg har alltsedan staden grundades samlat kunskap inom många
olika områden – framför allt tekniskt och kulturellt, vilket avspeglar sig i
de sysselsättningar som har satt sin prägel på staden. Till dessa hör bl a
varven och bilindustrin, men också öppenheten för andra kulturer som
har kommit till uttryck på många olika sätt. Hamnens roll som port till
Skandinavien, ianspråktagandet av utländsk arbetskraft när kanalerna
byggdes och staden grundades och liberala Handels- och Sjöfartstidning-

ens ställningstaganden mot nazismen under andra världskriget är några exempel. Stadens historia har format, och fortsätter forma, oss i alla hänseenden och de kulturella yttringarna gör ständiga avtryck på staden.

Det är av stor vikt att vårt gemensamma minne och de skeenden som formade dåtiden finns kvar. Inte bara för bevarande utan också för forskning för att öka förståelsen om den tidens strömningar. Museerna är den viktigaste länken i detta. Museernas samlingar måste vårdas exempelvis genom bättre magasinlösningar. På sikt ska alla samlingar digitaliseras för att göra dem tillgängliga för såväl en intresserad publik som för forskningen. Särskilda medel för magasinlösningar tillförs kulturnämnden i budgeten.

Museerna är viktiga för att med utgångspunkt från historien förklara samtiden och för att se sammanhang. Röhsska museet och Stadsmuseet är exempel på två museer som kan tjäna som föredöme. Av det skälet förstärker vi också resurserna till Emigranternas Hus och inför fri entré på de museer som drivs i stadens regi.

Vi räknar också med synergieffekter i form av ökat kulturintresse genom en samverkan mellan biblioteken och museerna. För att lättare få detta till stånd ska ansvaret för stadsdelsbiblioteken överföras till kulturnämnden. Vi vill också att fler personer ska ha möjlighet att ta del av det varierande utbud som våra bibliotek erbjuder. Därför vill vi utreda möjligheterna att placera bibliotek på centrala knutpunkter t ex Nils Ericssonterminalen.

Det fria kulturlivet – samtiden

Om basen i stadens kulturliv är museerna och biblioteken, så är det fria kulturlivet garanten för den djärva och experimentella konsten. De fria uttrycksätten är också en garant för det öppna och toleranta samhället. Ett garanterat stöd till de fria grupperna leder på sikt till att det som varit kännetecknande för de fria grupperna också försvinner. Därför bör det huvudsakliga stödet till de fria grupperna inte vara i första hand de ekonomiska resurserna, utan möjliggörandet av framförande. Ett ”teaterns hus” där de fria grupperna har möjlighet att samverka genom gemensamma utrymmen och funktioner kan vara ett sådant sätt – ett kulturellt ”Brewhouse” där flera olika grupper kan samlas.

Att bejaka samtiden handlar också om att lyfta upp det som är positivt i Göteborgs stad. Trots ett stort kulturellt arv som kommer till uttryck på många olika sätt – genom donationer, fonder och stora samlingar av olika slag – uppmärksammas inte kulturen på det sätt den förtjänar. Göteborgs stads kulturpris ska inrättas som ett sätt att ge särskild uppmärk-

samhet åt kulturlivet i Göteborg, med syfte att såväl uppmuntra nya kulturella entreprenörer som locka besökare till vår vackra och kulturellt rika stad.

Morgondagens kultur - framtiden

Lusten till kultur kan komma tidigt. Skolan är vår viktigaste kulturinstitution. Därför är det av stor betydelse att alla barn får tillgång till goda kulturupplevelser och möjligheter till eget skapande. Möte med professionella kulturutövare är till glädje och inspirerar den egna kreativiteten. Att i tidig ålder få tillfälle att utöva och upptäcka kultur lägger grunden till fortsatt nyfikenhet för kulturella upplevelser. Här har de väl fungerande nätverken Kultur i förskolan (KULF) och Kultur i skolan (KULIS) stor betydelse. För att få ett samlat grepp, uppnå synergieffekter och utveckla samarbetet med stadens kulturinstitutioner i övrigt överförs ansvaret för kulturskolan, dess uppgifter, verksamhet, ansvar samt instrumentförråd och skolbion, till kulturnämnden.

Vi förstärker kulturnämndens ramar så att alla elever som vill ska kunna delta i den kommunala kulturskolan, som ska vara avgiftsfri.

För att utveckla stadens koppling till det marina och maritima arvet vill vi tillsammans med stiftelsen Maritima museet utreda möjligheterna att utveckla museet.

Staden behöver förbereda för ostindiefararens framtid efter resorna till London och USA. En tanke är att så småningom förlägga ostindiefararen Göteborg till ett museum och utveckla det i stil med Vasamuseet i Stockholm, för att skapa en miljö som visar bland annat dåtidens byggnadsteknik och levnadsförhållanden ombord. Detta kan gärna göras som en koppling till varvsmuseet och till Röhsska när det gäller det hantverk som krävdes för att tillverka segel, tåg, rep och annat.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda införandet av euro i staden som parallell valuta.

Kulturnämnden ges i uppdrag att i samverkan med Västra Götalandsregionen utveckla förutsättningarna för att skapa ett varvsmuseum som speglar landets skeppsbyggnadsepok.

Föreningsliv, fritid och breddidrott i världsklass

- Satsa på barn och unga
- Lyft hälsa och idrott i skolan
- Jämställd idrott

Idrotten är Sveriges största folkrörelse och viktig både för människors hälsa och för vårt civila samhälle. Därför vill vi prioritera breddidrotten och fritidssysselsättningar för barn och ungdomar, och samtidigt erbjuda bra villkor och förutsättningar för elitidrotten. Vuxna ska själva betala för sin idrott och fritid. Utbudet och möjligheterna till att spontanidrotta och motionera i vår stad måste öka.

Offentligt stöd genom föreningsbidrag ska fördelas jämnt mellan flickor och pojkar. Idag gynnar bidragen i större utsträckning lagidrotter än individuell idrott, vilket slår extra hårt mot flickors utövande. Därför bör en särskild satsning på idrotter som flickor traditionellt ägnar sig åt genomföras, inte minst för att locka fler kvinnor och unga ledare till föreningslivet. Föreningar som diskriminerar ska inte få tillgång till föreningsbidrag.

Mer än var tjugonde skolelev uppger att de aldrig eller sällan deltar i idrottsundervisningen. Alla elever behöver röra på sig och vi vill garantera elever fysisk aktivitet vid minst tre tillfällen per vecka. Vi vill uppmuntra skolorna till samverkan med föreningslivet, för att introducera nya motionsformer för eleverna och öka intresset att röra sig på fritiden. Inte minst behöver simkunskaperna lyftas - alla barn i årskurs 5 ska kunna simma. Idrotts- och föreningsnämnden ska stödja simklubbarna och simskolorna vid friluftsbaden under sommaren.

Kommunen ska hyra ut stadens lokaler som står oanvända under eftermiddagar, kvällar, helger och under loven till föreningar och grupper till en rimlig hyra.

Naturupplevelser, fritid och rekreation är ett måste för människan. Vi vill profilera våra naturområden och parker utanför centrala staden. Ett förebyggande folkhälsoarbete med motivet att minska långtidssjukskrivningarna är en prioriterad fråga. Det är viktigt att alla ges möjlighet att använda våra parker, friluftsbad, lekplatser och naturområden. Det handlar

om att människor med funktionsnedsättning ska ges samma möjligheter som alla andra.

Besökare vid våra anläggningar och arenor ska inte skrämmas bort av huliganer vid evenemang. Därför behöver säkerheten säkerställas i nära samarbete med arrangörer och idrottsrörelsen. Nolltolerans måste råda mot huliganismen.

Uppdrag

Idrotts- och föreningsnämnden ska fortsätta arbetet med jämställd idrott. Det innebär bland annat mer rättvisa tränings- och tävlingstider. Medel ska avsättas för att stimulera föreningar som aktivt arbetar med jämställd idrott. Ett led i detta arbete är att ställa som krav att idrottsföreningar som söker bidrag ska arbeta med mångfald och jämställdhetsplaner.

Park- och naturnämnden ska se över om det finns fler områden i Göteborgs Stad där projekt som Välen med en kombination av friluftsliv och miljö-
vård kan möjliggöras.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att tillgänglighetsanpassa allmänna och stora badplatser.

Park- och naturnämnden ska ta fram en plan hur man långsiktigt ska ge människor med funktionsnedsättning möjlighet att nyttja stadens allmänna ytor.

En socialliberal stad med omtanke

- Inrätta en äldreombudsman och äldreinspektörer
- Offensiv för tillgänglighet
- Garanterat ljus och värme för de mest utsatta

Omsorgen ska utgå från den enskilda människan och dennes behov och egen förmåga. I en socialliberal stad garanteras var och en valfrihet, värdighet och vetskap om att när behovet finns, så finns också stödet på det sätt som man själv önskar. Grunden för vår politik är att aldrig glömma de mesta utsatta och att se till vars och ens förmåga att kunna växa som människa och kunna bidra till det gemensamma.

Trygghetssystemen ska vara uppbyggda så att den som är sjuk eller arbetslös ska ha en bra trygghet men samtidigt stöd och hjälp att komma tillbaka. Men även i ett utbyggt välfärdssamhälle finns det människor som faller utanför. Det handlar om grupper som inte har någon röststark organisation bakom sig. Folkpartiet liberalerna för de människors talan vars röst annars inte hörs – de som ofta har allra minst frihet i samhället. Utsatta barn som hamnar i samhällets vård får inte alltid det stöd och den trygghet som de behöver. De hemlösa som lever i Göteborg har ofta svikits av psykiatrin. Vi vill ta fram en ny hemlöshetsplan med en garanti om tak över huvudet för de individer som är svårast att nå, möjligheter till daglig verksamhet, vård- och omsorgsinsatser för hemlösa med psykisk sjukdom och/eller drogberoende samt boende för hemlösa barnfamiljer. I arbetet med hemlösa vill vi i samverkan med VGR etablera mobil psykiatrisk jourkompetens kopplad till fältinsatser och resursteam.

Vi vill också underlätta frivilliginsatser, såväl från ideella organisationer som från enskild volontärverksamhet, för att öka ensamma och utsatta människors livskvalitet.

Stöd och hjälp för våldsutsatta kvinnor måste säkerställas genom kommunala och ideella stödinsatser, tillgång till boende samt ta fram metoder för att bryta förekomsten av trafficking, i Göteborg. Staden måste också bli bättre på att uppmärksamma stödet för brottsoffret när någon utsatts för ett brott, så att inte enbart förövaren får uppmärksamhet.

För barn är vårdnadshavarna de mest betydelsefulla människorna i ett barns liv. När föräldrarna inte räcker till och inte förmår att ta ansvar för sitt barn måste samhället gripa in och säkerställa att barnet får den trygg-

het och omsorg som varje barn behöver. När ett barn omhändertas tar samhället över föräldraansvaret för barnet. Erfarenheten visar att samhället inte lyckas tillräckligt väl med den uppgiften. Många av de placerade barnen får inte det stöd de behöver. Vi vill ge alla placerade barn och unga i Göteborg rätt till en "egen" socialsekreterare. Staden behöver också kommungemensamma riktlinjer för att stärka barnens rättigheter och likvärdigheten över stadsdelsgränserna.

Vi har en vision om att ingen ska behöva ta sitt liv. Forskning visar att självmord (suicid) går att förebygga, bland annat genom ökad kunskap och genom att bryta tabun kring psykisk ohälsa. Därför vill vi ta fram en strategisk plan för att förebygga suicid.

Många unga känner idag stor osäkerhet och är utsatta för ett hårt tryck av olika slag, alltifrån "bötning", mobbing och droger. Genom att ingripa också mot till synes bagatellartade brott kan polis och sociala myndigheter minska kriminaliteten. Tidiga och förebyggande insatser för unga i riskzonen är en investering i en bättre framtid.

För många krögare kring Avenyn är öppettiderna och alkoholtillstånden viktiga. Folkpartiet liberalerna vill behålla nuvarande öppettider och att alkoholtillstånden ska gälla fram till 05.00. Samtidigt ska staden ställa höga krav på krogarna för ett tryggt nattliv i Göteborg. På krogen är det legalt att dricka alkohol. Tidigt stängda krogar leder till att festandet flyttar till svartklubbar. Med fler vakter och bättre kontroll av tillstånden får vi också en stad med ett levande och tryggare krogliv.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska ta fram en Göteborgsmodell för omhändertagande av unga i syfte att etablera en beräkningsmodell där tidiga insatser ses som en samhällsekonomisk investering.

Kommunstyrelsen ska ta fram förslag för en kvalitativt säkerställd palliativ vård i hemmet samordnad med tre fullvärdiga hospice för en värdig vård för alla i livets slut.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en strategisk plan för att förebygga suicid.

Social resursnämnd ska utarbeta en överenskommelse med frivilligsektorn och den sociala ekonomins företrädare för att öka kommunens lyhördhet och bidra till ett mer delaktigt föreningsliv och fler sociala företag.

Social resursnämnd ska ta fram modeller för att i socialtjänsten kunna göra "haveriutredningar" när en kvinna misshandlats till döds.

SDN och utbildningsnämnd ska i samverkan med social resursnämnd verka för minskat drog- och spelmissbruk bland unga i skola och gymnasium.

En stad att åldras i

Alla människor är olika – också när vi blir äldre. Äldre måste få mer inflytande över sin vardag. Den äldre ska själv kunna bestämma när, hur och av vem hjälp och stöd ges. Vi vill sätta den enskildes behov, önskemål och egna förmåga i centrum.

Vi vill öka den äldres självbestämmande genom att tillämpa lagen om valfrihetssystem i äldreomsorgen, så att den äldre fritt kan välja hemtjänst, äldre-service och äldreboende. För att göra det möjligt vill vi införa en äldrepenning inklusive hemtjänstcheck. Lika villkor ska gälla för alla utförare, oavsett om verksamheten drivs i kommunal, privat eller ideell regi.

Stadens äldreomsorg behöver ett nytt helhetsgrepp. Därför vill vi utreda möjligheten att införa en äldrenämnd med ansvar för kommunövergripande äldreomsorgsfrågor, en äldreombudsman och äldreomsorgsinspektörer. Nämnden ska samordna och utveckla omsorgen om de äldre i Göteborg och uppnå en bättre samverkan med Västra Götalandsregionen. Vi vill att den äldre och anhöriga ska kunna vända sig till en äldreombudsman, för att få råd, stöd och vägledning gällande stadens äldreomsorg. Äldreomsorgsinspektörerna ska granska äldreomsorgens verksamhet utifrån den äldres perspektiv i förhållande till politiskt uppsatta mål och kvalitetskriterier. Det gäller såväl särskilda boendeformer som hemtjänst och övriga verksamheter inom äldreomsorgen.

Friheten att välja boendeform måste öka. Att själv bestämma hur man ska bo är en central del i en människas självbestämmande och så även för de äldre. Det behövs därför en mångfald av boenden anpassade för äldre, både på den vanliga bostadsmarknaden och i äldreboende. Äldre, som så vill, ska ha möjlighet att bo kvar i sin egen bostad så länge som möjligt. Med stödinsatser i form av t ex hemtjänst, hemsjukvård och trygghetslarm kan många äldre tryggt bo hemma till livets slut. Rätten att bo kvar får dock inte förvandlas till ett tvång. För de äldre med ett större omsorgsbehov måste utbyggnaden av antalet platser i särskilda boende fortsätta. Katalogen över alla äldreboende som den enskilde kan välja mellan i Göteborg ska delas ut till alla äldre.

Vi vill ta fram fler trygghetsboenden för äldre som kan klara en del av vardag själv men som vill ha större trygghet och social gemenskap. Dessa boende ska inte vara biståndsbedömda utan den äldre fattar själv beslut om att söka sig till ett trygghetsboende. Trygghetsboenden kan vara hyresrätter, bostadsrätter eller kooperativt boende.

Vi vill införa en äldreomsorgsgaranti så att de äldre vet vad de har rätt att förvänta sig av äldreomsorgen, t ex garanti för parboende, välja mat och ut och gå. Om kommunen inte håller vad den lovar ska den äldre få ersättning.

Genom förebyggande hembesök kan många brister åtgärdas på ett tidigt stadium, därför vill vi att alla äldre över 75 år erbjuds ett sådant besök. Anhörigas omsorg om sin äldre måste underlättas och stödjas. Den som vårdar en anhörig ska ha rätt till utbildning och avlastning. Även insatser från ideella organisationer som enskild volontärverksamhet ska underlättas och ges plats i kommunens verksamhet, för att öka ensamma och utsatta människors livskvalitet.

Statusen på att arbeta i äldreomsorgen måste höjas, bland annat genom satsningar på en fortlöpande kompetensutveckling. Detta leder i sin tur till karriärmöjligheter och mer motiverad personal.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska inrätta en äldreombudsman och ett system för äldreomsorgsinspektörer.

Kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att inrätta en äldrenämnd.

Kommunstyrelsen ska utreda hur en äldrepeng inklusive hemtjänstcheck som ger den enskilde äldre möjlighet att fritt välja boende och hemtjänst med olika inriktning kan genomföras.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Det är en grundläggande rättighet även för människor med olika former av funktionsnedsättning, att så långt det är möjligt att få leva sitt liv på samma villkor som andra. Vi menar att bristande tillgänglighet ska ses som diskriminering.

Rätten till en personlig assistent har inneburit en revolution av frihet och ökad livskvalitet. Vi vill verka för att staten ska ha hela kostnadsansvaret. Socialtjänsten måste i sin tur bidra med stödinsatser för att upprätthålla vars och ens rätt till ett drägligt och rikt liv samt ge den enskilde kännedom om att själv kunna välja assistansutförare. Personer med funktionsnedsättning ska få allt stöd de behöver för att kunna arbeta på den vanliga arbetsmarknaden. Men för den som inte har förmåga att arbeta måste det finnas meningsfull daglig sysselsättning.

Det är hög tid att vi vidgar synen på funktionsnedsättning och börjar se varje människas unika värde och kompetens. Självförverkligande ska inte vara ett privilegium för ett fåtal. Kommunen har ett extra ansvar att erb-

juda personer som inte klarar sig på den reguljära arbetsmarknaden, både praktik och en meningsfull sysselsättning.

Vi vill ta fram en tillgänglighetsguide som dels underlättar för den enskilda att veta var och hur man kan ta sig fram, dels som ett verktyg för att se var vi behöver bygga om och sätta in åtgärder för ökad tillgänglighet för alla. Det är en offensiv för tillgänglighet och valfrihet för alla i Göteborg – där målet är att staden ska bli den mest tillgängliga i landet.

Personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till ett varierat boende, det är exempelvis inte acceptabelt att unga tvingas bo på äldreboenden i brist på anpassade bostäder. Den som är i behov av bostadsanpassning måste få detta inom tre månader.

Vi vill att upphandlad färdtjänst, så även taxibilar, ska vara anpassade för personer med funktionsnedsättning. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla göteborgare.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska samordna utbyggnad av anpassade boenden för funktionsnedsatta och säkerställa att inga yngre tvingas hamna på äldreboende.

Kommunstyrelsen ska ta fram förslag på en tillgänglighetsguide och i samverkan med handikapprörelsen göra en översyn för bättre samlad vägledning till den som har en funktionsnedsättning.

Personal- och Arbetsmarknadsutskottet ska fortsätta projektet med att ordna praktikplatser för att få ut fler med funktionsnedsättning i dagligt arbete.

Konsument

Konsumentkontoret bedriver en viktig verksamhet för att upplysa konsumenterna om deras rättigheter och skyldigheter, men minst lika viktigt är att driva på så att handeln arbetar på ett sätt som tryggar konsumenterna. Att skapa nya värderingar i levnads- och köpmönster genom kampanjer, projekt m m är också en viktig uppgift, såväl ut etiskt, miljömässigt, mångfaldsmässigt och jämställdhetsperspektiv.

Ett annat uppdrag är också att medverka till att hitta bra lösningar för energieffektivisering och att medverka till skuldsanering för skuldtungda medborgare.

Uppdrag

Konsumentnämnden ska utveckla arbetet i energirådgivning och skuldhantering i samverkan med stadsdelsnämnderna.

Göteborgs stad en bättre arbetsgivare

- Öppenhet och tolerans för kreativ mångfald
- Stadens personal är en tillgång
- Stärk hbt-kompetensen

Göteborg är fortfarande en stad med orättvisa skillnader mellan könen. Kvinnor tjänar mindre än män. Kvinnor står för de flesta långtidssjuk-skrivningarna. Kvinnor står för majoriteten av ansvaret för arbetet med hem och barn. Kvinnor blir fortfarande misshandlade i sina hem. Därför krävs fortsatta reformer och insatser för ökad jämställdhet.

Det är en prioriterad uppgift att radera osakliga löneskillnader, att se mångfalden som en tillgång och att utveckla en positiv syn på staden som arbetsgivare. I rollen som arbetsgivare ligger att kontinuerligt arbeta med etik och moral, att vara en lyssnande chef och ta ansvar för såväl personalen som arbetsmiljön. Det kräver en öppen och transparent organisation. Detta i en tid när vi står inför stora rekryteringsbehov, såväl beroende på att staden växer och fler behöver välfärdstjänster, som att många går i pension. Att bedriva ett bra rekryteringsarbete blir allt viktigare om vi ska säkra framtidens service till och med på dagens nivå utan den kvalitetsförbättring som morgondagens föräldrar och pensionärer kommer efterfråga.

I ett aktivt personalfrämjande arbete ingår att lyfta mångfalden som en tillgång – oavsett kön, sexuell identitet eller etnisk bakgrund har alla något att bidra med utöver den rena kompetensen. Det måste ses som en tillgång och uppmuntras. Att tydliggöra karriärstegen, kunna göra karriär inom organisationen Göteborgs stad, blir än viktigare. Vi behöver ett ledarskap som både kan peka med hela handen och delegera när så behövs – ett ledarskap som uppmuntrar till utveckling och ständiga förbättringar. På det sättet kan också missförhållanden och, i bästa fall, oegentligheter upptäckas och motverkas. Genom en tillåtande miljö i alla personalrum, på alla förvaltningar och i alla stadens bolag, kan vardagsrationaliseringar, misstag, slöseri och direkta fel uppmärksammas och på ett bra sätt vändas till något positivt.

Aidentifiering av ansökningshandlingar hos offentliga arbetsgivare, som Göteborgs stad, ger alla samma chanser. Arbetet med aidentifierade ansökningshandlingar måste byggas ut för att minska all diskriminering på

arbetsmarknaden. Sammansättningen av olika chefsnivåer i Göteborg ska spegla befolkningssammansättningen.

Samtidigt är det viktigt att se språk som en tillgång. Att tala ett annat språk än svenska, oftast ett stort världsspråk, menar vi ska vara meriterande i bedömningen av kompetens vid rekrytering till olika kommunala tjänster. Därför vill vi höja meritvärdet av utländska språk vid anställning inom staden.

Uppdrag

Personal och arbetsmarknadsutskottet ska ta fram en förmånspolicy som erbjuder likvärdiga förmåner till kvinnor och män som exempelvis friskvårdsbidrag, sjukvårdsförsäkringar och arbetskläder inom samtliga kommunens förvaltningar och bolag.

Personal och arbetsmarknadsutskottet ska ta fram riktlinjer för att i alla förvaltningar genomföra avidentifierade ansökningsförfaranden till högre tjänster.

Personal och jämställdhet

Flickor och pojkar, kvinnor och män, ska ha samma rättigheter och skyldigheter genom livets alla skiften. Det är en av hörnstenarna i den liberala idétraditionen. Därför ska alla stora beslut i Göteborgs stad konsekvensanalyseras ur ett jämställdhetsperspektiv. För att nå ett mer jämställt samhälle är det viktigt att uppmuntra privat företagande i branscher där kvinnor dominerar, exempelvis underlätta för nystart av företag i den sociala sektorn och att föräldraledigheten delas mer jämställt mellan föräldrarna.

Uppdrag

Personal och arbetsmarknadsutskottet ska se över möjligheterna att underlätta för den egna personalen att etablera privata och kooperativa företag exempelvis genom rätt till tjänstledighet för att kunna pröva på att starta eget.

Personal och arbetsmarknadsutskottet ska följa upp att alla osakliga löneskillnader och förmåner mellan kvinnor och män i förvaltningar och bolag är eliminerade vid planperiodens utgång.

SDN och utbildningsnämnden ska genomföra aktiva jämställdhetsplaner för alla barn och ungdomar i förskola, skola och gymnasium.

Alla nämnder och styrelser ska ge jämställdhetsplanerna samma vikt som den ekonomiska redovisningen och i samband med årsbokslut mäta, jämföra, redovisa och revidera planen.

Den liberala regnbågsstaden

På det nationella planet har vi nått ganska långt i arbetet för lika rättigheter, till exempel har vi en könsneutral äktenskapsbalk, en bra diskrimineringslag och Pridefestivalerna har blivit folkfester. Det finns emellertid mycket kvar att göra. Till exempel är självmordsfrekvensen högre bland unga hbt-personer än genomsnittet. Det är i förskolan och skolan grunden läggs för attityder senare i livet. Att förskolans och skolans personal är medvetna om att alla föräldrapar inte består av en mamma och en pappa måste vara en självklarhet. Vi anser att man från vaggan till äldreboendet ska få vara sig själv.

All personal i Göteborgs stad måste därför ha tillräckliga hbt-kunskaper för att alla ska få ett korrekt bemötande i stadens verksamheter. Särskilt viktigt är arbetet med ungdomar i och utanför skolan. Hbt-arbetet handlar inte om att lära människor att tolerera det ”onormala”, utan om att alla har rätt att få vara sig själva.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska ta fram en plan hur de kommunala verksamheterna kan hbt-certifieras.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att se över policyn för föreningsbidrag och inarbetarkrav att föreningar och studieförbund som får stöd från Göteborgs stad åtar sig att aktivt arbeta för alla människors lika värde och motarbeta diskriminering.

Valuta för skatten

- Göteborgarna ska få valuta för skattepengarna
- Kommunen ska fokusera på skola, vård och omsorg
- Ekonomi i balans genom tydliga prioriteringar

Folkpartiet liberalernas kännetecken är marknadsekonomi, levande demokrati och en välfärd som omfattar alla. En socialliberal politik garanterar att vård, utbildning och omsorg av god kvalitet är tillgänglig för alla oavsett inkomst och förmögenhet. Det är viktigt att stadens organisation moderniseras och effektiviseras så att medborgarna får bästa möjliga service. Kommunalskatten är i dag en tung börda för många låginkomsttagare i Göteborg som har högre kommunalskatt än både Stockholm och Malmö.

Med den ekonomiska utvecklingen de senaste åren där vi gjort en kraftig återhämtning efter en ekonomisk rekorddykning, ser nu förutsättningarna för de kommande åren betydligt bättre ut. Konjunkturen ser ljus ut, försörjningsstödet sjunker och antalet sysselsatta ökar. Det gör att vi ser möjligheten att återställa den skattehöjning som gjordes för ett par år sedan för att klara krisen. Sett i backspeglarna, med det resultat kommunen har presenterat trots den allvarliga ekonomiska situationen i landet i övrigt, hade skattehöjningen inte behövts. Därför är vår bedömning att det rätta och riktiga nu är att återställa med de 25 öre som skatten höjdes med.

Från och med 1 januari 2012 kommer Västra Götalandsregionen att ta över hela ansvaret för kollektivtrafiken i regionen. För att möjliggöra övertagandet kommer det att genomföras en skatteväxling på 43 öre från kommunerna till regionen. De ekonomiska följderna för staden blir att kommunalskatten sänks med 46 öre. Samtidigt höjs regionskatten med 43 öre. Därtill finns en långsiktig ekonomisk effekt på omkring 100 miljoner kronor per år som staden avsatt för kostnadsökningar i kollektivtrafiken, vilket motsvarar 10 öre på skatten. Detta ansvar tar nu regionen över. Skatteväxlingseffekten blir därför en total sänkning med 56 öre. Den styrande majoriteten har dock valt att smyghöja skatten med 13 öre. Vi anser att detta inte är att följa skatteväxlingen fullt ut och därför gör Folkpartiet liberalerna för egen del sänkningen med 13 öre utöver återställandet av 25-öringen.

Skatteuttaget innebär att vi fråntar medborgarna det egna disponerandet av intjänade medel, det måste ställas mot samhällsnyttan och det gemensamas bästa. Vi har ett ansvar att använda skattemedlen på bästa sätt. Därför bör vi principiellt återföra så stora möjligheter till medborgarna att själva göra sina egna val, både i form av en sänkt skatt och i form av hur skattepengarna används. Vi menar att det faktiskt finns en möjlighet att bedriva en kvalitativt bättre och ekonomiskt effektivare verksamhet inom de ekonomiska ramarna. För att klara skola, vård och omsorg och göra det både bättre och effektivare måste kommunens åtaganden begränsas. Kommunen ska bara göra det som måste göras och som inte görs av staten, näringslivet eller invånarna själva. Vi använder oss av tre metoder för att få mer pengar till det mest angelägna.

1. Omprioritera – kraftsamla befintliga resurser till vård, utbildning och omsorg.
2. Effektivisera – minska kostnaderna genom upphandling, konkurrensutsättning och rationalisering.
3. Avyttra – försäljning av kommunala bolag och fastigheter som inte är nödvändiga för kärnverksamheten, särskilt om det finns privat konkurrens.

Ekonomi och styrning

Vi har baserat nämndernas ramar 2012 på antaganden om 3,25 procent i löneökningar med avseende på de verksamheter som är inriktade på grundskola, 3,75 procent för de som är inriktade på i huvudsak vård och omsorg, förskola och skolbarnomsorg. Övriga verksamheters lönekompen- sation är 3,0 procent. Priskompensationen är 2,0 procent. Det gene- rella kravet på vardagsrationalisering, förändringsfaktorn, är en procent årligen utom för facknämnder som har 1,5 %.

Bolagsförsäljningar i staden ska göras utifrån en övergripande analys av kommunens hela bolagssektor. Nominering av bolag att sälja, helt eller delvis, ska göras utifrån att det ger ett så gynnsamt utfall som möjligt.

När det gäller lokalanvändandet vill vi se ett ökat samarbete i staden i syfte att avyttra onödiga lokaler och fastigheter, omförhandla långa hy- resavtal och möjliggöra ett förtida lämnande av lokaler. En sådan sam- ordning ger positiva ekonomiska effekter.

Investeringarna påverkar stadens ekonomiska resultat genom drift- och kapitalkostnader. Vi vill se en utveckling av enklare och mer tillförlitliga kommunalekonomiska och samhällsekonomiska analyser där de ekono- miska effekterna vägs mot den nytta som projekten bedöms ge för sta-

dens bostadsutbyggnad, trafikföring m m. För investeringar under perioden 2011-2014 avsätter vi åtta miljarder kronor.

Utgångspunkten för kommunens finansiella mål ska vara en budget i balans och en mycket god budgetdisciplin. Nämndernas möjligheter att nyttja sina egna kapital kan endast ske efter en särskild prövning av kommunstyrelsen.

Kommunen ska ha en buffert för osäkerhet i framtiden och oförutsedda utgifter. Balanskravet möjliggör för kommunen att stå rustad för framtida osäkerheter. En god ekonomisk utveckling måste dock bedömas över en lite längre tidshorisont än det enskilda året. Resultatnivån ska anpassas till kommunens riskexponering och eventuella övriga osäkerhetsfaktorer.

Det är ett allmänt ekonomiskt mål att ge medborgarna mer service för pengarna. Många jämförelser med andra kommuner visar tydligt att det finns stora potentialer att effektivisera verksamheter.

Ett sätt att effektivisera verksamheterna är genom ett ständigt förbättringsarbete och genom lyftande av goda exempel. Revisionen som innebär både granskande och förebyggande ska ges ökad betydelse. Respekt och tolerans för medborgarnas olika preferenser förutsätter att gemensamma resurser används så effektivt som möjligt med bibehållen hög kvalitet. Revisionen ska därför inte bara granska redovisningen utan i större utsträckning föreslå förbättringar avseende produktivitet och effektivitet.

Under 2012 ska också en utvärdering inledas av styrmodellen för balanserad styrning. I hur hög grad används de balanserade styrkortet, finns det relevanta kriterier att styra mot och finns det en förståelse i organisationen för styrkortsmodellen? Syftet med utvärderingen är att ta fram förslag till förbättringar för att i politisk enighet inför nästa mandatperiod kunna fatta beslut om en styrmodell med tydligare styrnings- och ledningskapacitet än dagens.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska upphandla en utvärdering av styrmodellen för balanserad styrning i syfte att inför nästa mandatperiod föreslå en förbättrad modell jämfört med dagens.

Samtliga nämnder och styrelser ska i sitt arbete utgå från vår budget med beskrivna viljeyttringar, kvalitetsmål och finansiella mål.

Stadens IT-verksamhet med medborgarperspektiv

En liberal IT-politik handlar om att möjliggöra och skapa förutsättningar för en ökad IT-användning där nyttan står i centrum. För bra IT-system

höjer kvaliteten, säkerheten och förbättrar arbetsmiljön. Stadens olika system måste vara robusta, enkla att hantera och driftsäkra. Det behövs en ökad samordning och effektivitet i användningen av stadens verktyg. IT är ett viktigt verksamhetsstöd men samtidigt måste stadens ambitioner för kommunala tjänster via Internet lyftas och prioriteras, oavsett plattform. Vår ambition är att staden ska vara öppen dygnet runt där göteborgare enkelt ska kunna söka information och få snabb hjälp med olika ärenden.

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska revidera IT-strategin med tydlig koppling till en fungerande webbaserad medborgarstyrd 24-timmars-myndighet.

Kommunstyrelsen ska upphandla en utvärdering av styrmodellen för balanserad styrning i syfte att inför nästa mandatperiod föreslå en förbättrad modell jämfört med dagens.

Bilagor

Ekonomisk sammanställning 2012-2014, Mkr

	2012	2013	2014
RESULTATRÄKNING			
Verksamhetens intäkter	7 220	7 360	7 500
Verksamhetens kostnader	-29 720	-30 630	-31 507
Avskrivningar	-775	-825	-875
Verksamhetens nettokostnader	-23 275	-24 095	-24 882
Skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämnning m m	23 428	24 315	25 157
Finansiellt netto	-153	-220	-275
Årets resultat	0	0	0
BALANSRÄKNING			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	29 000	30 200	31 400
Omsättningstillgångar	12 000	12 300	12 600
SUMMA TILLGÅNGAR	41 000	42 500	44 000
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	8 300	8 300	8 300
Årets resultat	0	0	0
SUMMA EGET KAPITAL	8 300	8 300	8 300
Avsättning till pensioner m m	1 750	1 800	1 850
SUMMA AVSÄTTNINGAR	1 750	1 800	1 850
Långfristiga skulder	20 000	20 900	21 900
Kortfristiga skulder	10 950	11 500	11 950
SUMMA SKULDER	30 950	32 400	33 850
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	41 000	42 500	44 000

Ekonomiska ramar 2012, tkr

Kommunstyrelsen; Utbildning

Förskolepeng		3 128 900
Barn 1-3 år	142 500 kr ¹	
Barn 4-5 år	94 300 kr ¹	
Skolbarnomsorgspeng		573 100
Förskoleklass och skolbarn	44 700 kr ¹	
Fritidsklubb	14 700 kr ¹	
Skolpeng		3 309 600
Förskoleklass	41 000 kr ¹	
Åk 1-6	65 100 kr ¹	
Åk 7-9	79 400 kr ¹	
Stödinsatser		620 300
Kvalitetsuppföljning, bedömning av stödbehov mm		149 100
Avgifter		-316 200
Summa Utbildning		7 464 800

Kommunstyrelsen; Äldreomsorg samt kommunal hälso- och sjukvård

Hemtjänstpeng		1 220 300
Produktionsersättning boende mm		2 739 800
Produktionsersättning hemsjukvård i ordinärt boende		276 200
Kvalitetsuppföljning, biståndsbedömning mm		110 000
Intäkter mm		-270 000
Summa Äldreomsorg samt kommunal hälso- och sjukvård		4 076 300

Stadsdelsnämnder

Angered		989 500
Östra Göteborg		813 400
Örgryte-Härlanda		430 500
Centrum		336 900
Majorna-Linné		545 600
Askim-Frölunda-Högsbo		604 300
Västra Göteborg		537 900
Västra Hisingen		583 300
Lundby		373 200
Norra Hisingen		491 700
Summa stadsdelsnämnder		5 706 300

¹ Fristående utförare erhåller utöver angivna belopp momskompensation med 6%

Ekonomiska ramar 2012, tkr

Nämnder med särskild inriktning

Byggnadsnämnden	80 500
Fastighetsnämnden	27 000
Idrotts- och föreningsnämnden	322 900
Kommunledningen	279 300
Konsumentnämnden	21 500
Kulturnämnden	488 300
Lokalnämnden	-177 200
Miljö- och klimatnämnden	46 600
Nämnden för specialpedagogik	228 400
Park- och naturnämnden	164 600
Sociala resursnämnden	415 100
Trafik- och färdtjänstnämnden	602 400
Utbildningsnämnden	1 864 800
Valnämnden	1 250
Överförmyndarnämnden	15 600

Särskilda budgetposter

Arkivnämnden	15 400
Business Region Göteborg AB	5 000
Fastighetsnämnden; transfereringar	52 500
Göteborg & Co Träffpunkt AB	60 000
Idrott- och föreningsnämnden; studieförbunden	31 200
Keillers park	550
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	295 100
Överförmyndarnämnden; arvoden	11 400

Kommuncentrala/ofördelade medel

Boendeutveckling och parboendegaranti	30 000
Särskild skolsatsning	55 000
Expansion inom funktionshinderområdet	96 000
Jobb och integration	108 700
Kollektivtrafik; tillköp samt särfakturering	282 800
Personalfråmjande och kompetenshöjande insatser	88 600
Planeringskostnader för Västsvenska paketet	35 000
Studentrabatt i kollektivtrafiken	15 000
Tryggare Göteborg	48 800
Underhållsåtgärder lokaler	100 000
Väg/cykelbanesatsning	30 000

Totalt ekonomiska ramar

22 989 500